

Bakı müxtəlif beynəlxalq aktorlar arasında körpü rolunu oynadı

Ölkəmizin 30 il Ermənistanın işğalı altında saxladığı torpaqları azad edib ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun daha da artmasına təsir göstərdi.

Açıq-aydın xarici dairələrin Azərbaycanla münasibətlərində müsbətə doğru dəyişiklik hiss olunmağa başladı. Yeni geosiyasi reallıqlar fonunda ölkəmizin enerji, eləcə də diplomatiya sahəsində əhəmiyyəti xüsusi qeyd olundu. Azərbaycanla yeni iqtisadi əlaqələrin yaradılması barədə müzakirələrə başlandı.

Təbii ki, ölkəmizin beynəlxalq arenada güclü diplomatik mövqeyə sahib olması, eləcə də hərbi, siyasi, iqtisadi uğurları anti-azərbaycançı qüvvələri ciddi təşvişə salmaya bilməzdi. Xüsusilə illərdir danışıqlar prosesində iştirak edib, 2020-ci ilin 44 günlük Vətən müharibəsi və ondan sonrakı proseslər zamanı simasızlığı ifşa olunan Fransanın Cənubi Qafqaz planları pozulduqca, ölkəmizə qarşı kini, qəzəbi də artırdı.

Rəsmi Paris himayəsində olan, yaxud maliyyələşdirdikləri "beynəlxalq təşkilatlar" vasitəsilə Azərbaycana qarşı təzyiqləri artırmağa çalışdı. Bununla da bir nəticə əldə edə bilmədiklərini hiss etdikdə, erməni lobbisinin maliyyələşdirdiyi şəbəkə beynəlxalq mətbuat vasitəsilə ölkəmizə qarşı cəbhə açıb "hücum"u genişləndirməyə çalışdı. Dövlətimizin başçısının dediyi kimi, Azərbaycan COP29-a ev sahibi seçildikdən dərhal sonra biz əlaqələndirilmiş və yaxşıca təşkil olunmuş qarayaxma və böhtan kampaniyasının hədəfinə çevrildik. Bu təzyiqlər vahid mərkəzdən idarə olunurdu və Azərbaycanı müstəqil diplomatik siyasət kursundan yayındırmağa və fəvqəladə inkişafının qarşısını almağa yönəlmişdi.

Dubaydakı konfransda BMT-nin adıçəkilən tədbirinin Azərbaycanda keçirilməsi barədə qərarın verilməsindən dərhal sonra Fransa ölkəmizə qarşı apardığı təbliğatı daha da gücləndirdi, COP29-un gözdən salınması üçün hər cür üsula əl atdı.

Qərbin COP29 ərəfəsində və konfrans zamanı ölkəmizə qarşı təzyiqləri artırmaqda, eyni zamanda sammitdə yüksək səviyyəli iştirakı gücü yetdiyi qədər məhdudlaşdırmaqda, Azərbaycana siyasi mesajlar ötürməkdə məqsədi ölkəmizi müstəqil xarici siyasət kursundan imtinaya vadar etmək, birqütblü dünya ssenarisi üzərində işləyən Qərbin iradəsinə tabe etmək idi.

Görünən budur ki, Qərb ikiüzlü və riyakar siyasət yürüdür. XXI əsrdə də bu şəkərdən qurtula bilmir. Dünyanı çirkləndirən, ekoloji tarazlığı pozan ölkələr arasında liderlik Avropa İttifaqına üzv dövlətlərin payına düşür. Qərbi bəşəriyyətin canlı aləm və onun gələcək taleyindən çox, birqütblü dünya nizamı qurmaq düşündürür. Bundan ötrü bütün mütərəqqi təşəbbüsləri gözdən salmağa, iqlim dəyişikliyi, ekoloji tarazlığı öz çirkin məqsədlərinə qurban verməyə hazırdır.

Bir fakta diqqət yetirək. Avropa Komissiyasının sədri Ursula fon der Lyayen 2023-cü ildə Avropa üçün Rusiya ilə əlaqəli olmayan mənbələrdən alternativ qaz mənbələri yaratmaq məsələsi kəskinləşəndə qaçaraq Bakıya gəldi və Azərbaycanla AB arasında enerji sahəsində strateji tərəfdaşlıq barədə bəyannamə imzalamağa nail oldu. O zaman Avropanın dərin enerji təchizatı ilə bağlı ciddi narahatlığı var idi.

İmzalanmış bəyannamə ilə Azərbaycan Avropanın qaz təminatını iki dəfə artırmaq kimi hədəf götürdü. Belə bir yaxşılığın əvəzini isə Ursula fon der COP29-da iştirak etməməklə ödədi. Qərbin əsl siması budur. Öz ehtiyacı üçün "qaça-qaça" Bakıya gəlmək də olar, hələ təriflər yağdırmaq da. Amma söz bəşəriyyət üçün olduqca vacib, iqlim dəyişmələri ilə mübarizəyə gələndə Aİ bunu arxa plana da keçirməyə hazır imiş.

Şübhəsiz ki, bu birbaşa Azərbaycana qarşı qərəzli münasibətin göstəricisidir. Xanım Lyayen də, Avropanın digər anti-azərbaycançı qüvvələri də Fransa və Almaniyanın təsiri altındadırlar.

Ursula fon der Lyayen COP29-da iştirak etməməklə bir daha göstərdi ki, beynəlxalq ictimai rəy, qlobal problemlər, iqlim dəyişikliyi kimi bütün bəşəriyyətə fəlakət gətirə biləcək bir məsələ nə onu, nə də rəhbərlik etdiyi qurumu narahat edir.

Birmənalı olaraq qeyd edə bilərik ki, ölkəmizin əleyhinə təbliğat aparıb qarayaxma kampaniyası aparalarının arzuları gözlərində qaldı. COP29 konfransı öncədən elan olunduğu müddətdən bir gün də artıq keçirildi. Bakı dünyanın ekoloji paytaxtına çevrildi. Əldə olunan razılaşmaya əsasən, inkişaf etmiş ölkələr inkişaf etməkdə olan ölkələrə iqlim tədbirləri üçün hər il 100 milyard dollar əvəzinə, 2035-ci ilə qədər 300 milyard dollar vəsait ayırmağı öhdəliklərinə götürdülər. Bu, Azərbaycanın çox böyük siyasi uğurudur. COP29 iştirakçısı olan onlarla dünya lideri, yüzlərlə siyasətçi, on minlərlə ictimai xadim, alim və jurnalist tədbirin uğurlarını və təşkilatçılıq səviyyəsini yüksək qiymətləndirdi, dünya mediası konfransın əhəmiyyətli nəticələri barədə xəbərlər yaydılar.

Iqlim sammitinin iştirakçıları arasında BMT-nin Baş katibi Antonio Quterreş, BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının iştirakçı ölkələrinin 80 prezidenti, vitse-prezidenti və hökumət başçıları iştirak etdi. Tədbiri 3 mindən çox xarici media nümayəndəsi işıqlandırdı.

Forumun açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan COP29-da inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında qarşılıqlı anlaşmanın əldə edilməsi üçün əlindən gələni edəcək. COP29 keçirildiyi müddətdə Bakı müxtəlif beynəlxalq aktorlar arasında siyasi, mədəni, enerji, ticarət və nəqliyyat körpüsü rolunu oynadı.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*